

INNEHÅLL

Sammanfattning.....	1
Delbranscher	2
Behov av arbetskraft	4
Kapacitetsutnyttjande	4

TABELLER

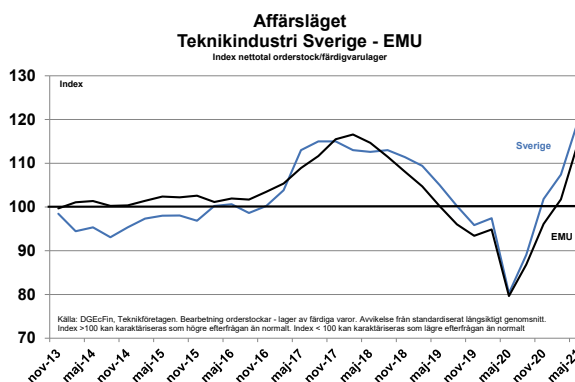
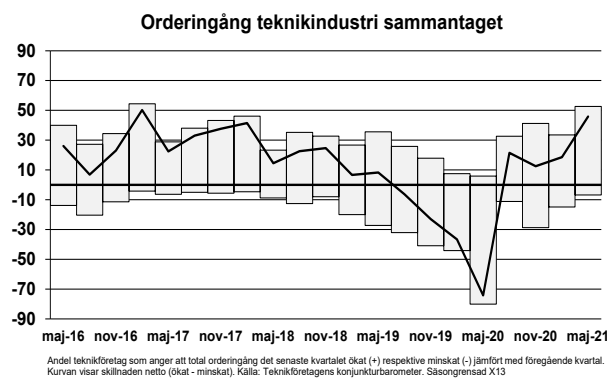
Orderingång.....	5
Behov av arbetskraft/ kapacitetsutnyttjande.....	6

Starkt andra kvartal med bitter eftersmak

Affärsläget för teknikindustri i Sverige har förbättrats under årets andra kvartal. Efter en måttlig start på 2021 ökar orderingången i högre omfattning och allt fler företag rapporterar stora orderstockar. Uppgången ger dock en bitter eftersmak då många företag inte kan hålla leveranstider, möter komponentstörningar eller kraftigt ökade priser på insatsvaror. Klingar inte detta av lägger detta erfarenhetsmässigt grunden till nästa konjunkturavmattning. Andelen företag med fullt kapacitetsutnyttjande minskar något samtidigt som behovet av arbetskraft ökar men är fortfarande lägre än högkonjunkturen 2018.

Majoriteten av företag rapporterar ett bättre affärsläge jämfört med första kvartalet i år. Orderingången ökar i varierande grad för samtliga delbranscher, storleksgrupper av företag och för samtliga leverantörer. För maskinindustrin ökar orderingången i mycket hög omfattning, även från Sverige. Transportmedelsindustrin inklusive motorfordon där orderingången ökat i ringa omfattning de två föregående kvartalen redovisar nu en förbättring i affärsläget. Leverantörer till fordonsindustrin rapporterar en något bättre orderingång jämfört med första kvartalet. Även i metallvaruindustrin har efterfrågan förbättrats jämfört med inledningen av 2021. Det sammantagna utfallet för orderstocken på index 115,4 har nu för andra kvartalet i rad lämnat krisnivån från fjolåret bakom sig. Ett likartat förlopp visar även teknikindustrin i Euroområdet.

Försörjningsläget är ansträngt. Många leverantörer utanför teknikindustrin, exempelvis stålindustrin, anstränger sig inte tillräckligt för att möta teknikindustrins behov vilket vi sett åtskilliga gånger tidigare. Andelen företag med fullt kapacitetsutnyttjande minskar sammantaget detta kvartal, främst för delbranscher som är intensiva användare av stål och metaller. Utnyttjandet skulle varit högre om leveranser av insatsvaror hade tillgodosetts.

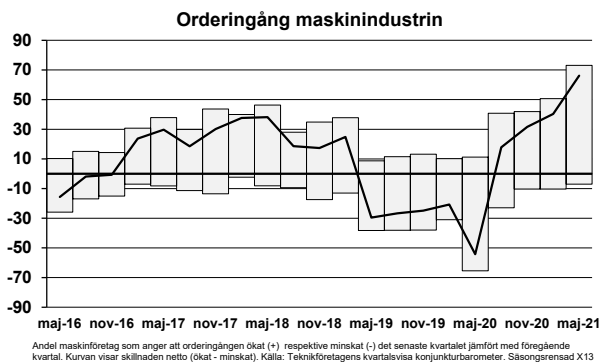

Maskinindustri

Affärsläget för maskinindustrin har förbättrats för fjärde kvartalet i rad. Orderingen ökar främst och i mycket hög omfattning för den största delbranschen eller maskiner för tillverkningsindustri, metall- och mineralutvinning samt anläggningssektorn. Särskilt glädjande är att order från Sverige ökar här i hög omfattning och tillverkningsindustrin förefaller nu våga investera igen.

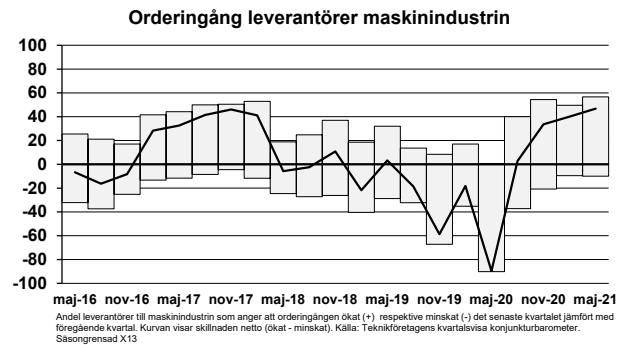
Orderingen förbättras också i hög grad för lyftgodshandling, kyla, ventilation med mera (SNI 282) efter en svag inledning på 2021. Efterfrågan är även högre än normalt för mekanisk kraft som pumpar, lager och hydraulik (SNI281) men inte fullt så hög som under inledningen av året.

Index för storleken på orderstocken för maskinindustrin sammantaget har ökat. Utfallet detta kvartal på index 115,4 är därmed klart högre än normalindex 100. Drygt fyra av tio företag rapporterar orderstocken som större än normalt och endast vart tionde företag anser den som mindre än normalt. Vi får backa till våren 2018 för att finna motsvarande siffror.

Leverantörer maskinindustri

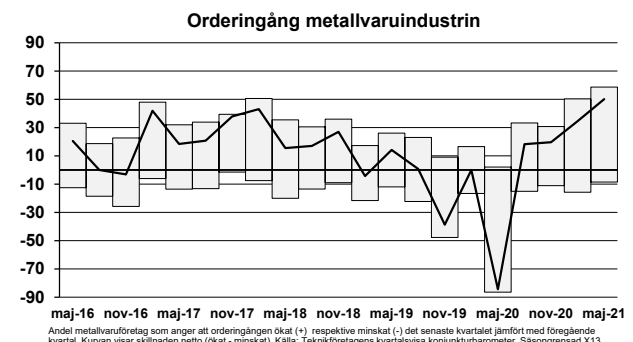
Efterfrågan för leverantörer till maskinindustrin har naturligtvis likt maskinindustrin sammantaget förbättrats jämfört med första kvartalet i år. Efterfrågan har dock inte förbättrats i samma höga omfattning som sluttillverkare. Trots detta är affärsläget klart bättre än tidigare vilket index för orderstocken visar. Utfallet detta kvartal hamnade på index 116,2 d.v.s. klart över normalnivån index 100.

Metallvaruindustri

Efterfrågan har tilltagit successivt efter en exceptionell botten andra kvartalet i fjol för metallvaruindustrin. Rapporteringen av orderingången under andra kvartalet i år är till och med mer omfattande än högkonjunkturen år 2018. Hela sex av tio företag rapporterar ökad orderingång såväl från export som från Sverige. Delbranschen specialiserad på omformning, yt- och värmebehandling med mera (SNI255-256) redovisar en ytterligare tilltagande ökning i orderingång, främst från Sverige.

En förbättrad efterfrågan och ökad orderingång har inneburit att index för orderstocken på 118,7 vida överstiger normalindex 100.

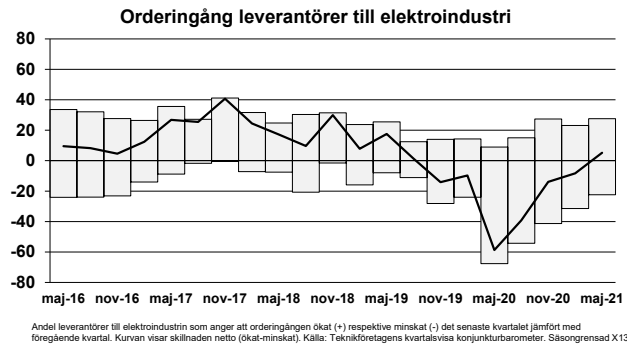

Elteknik/Instrument

Efterfrågan har förbättrats för leverantörer till elteknisk industri. Orderingen ökar nu men i begränsad omfattning. De har därmed lämnat det dramatiska fallet i efterfrågan under första halvåret i fjol bakom sig. Instrumentindustri och medicinteknik redovisar ett fortsatt mycket bra affärsläge. Med få undantag har internationella virusproblem inte haft någon större negativ inverkan på

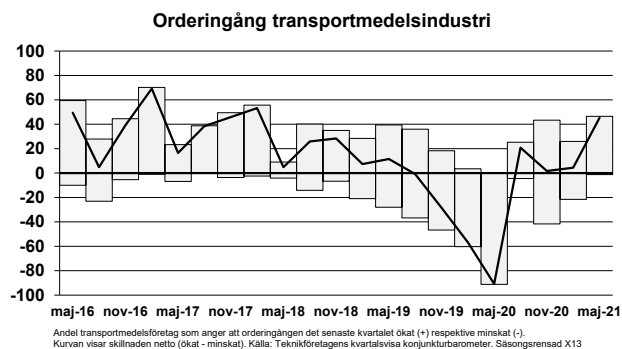
efterfrågan i denna delbransch. I stället har många tillverkare av medicinteknik tvärtom gynnats.

Affärsläget för tillverkare av elmaskiner och elapparat visar små förändringar. Ordergången är i allmänhet ständigt volatil. Detta kvartal är den närmast oförändrad efter en begränsad minskning under inledningen av året. Bedömningen rörande orderstockens storlek anses vara normal.

Transportmedelsindustri

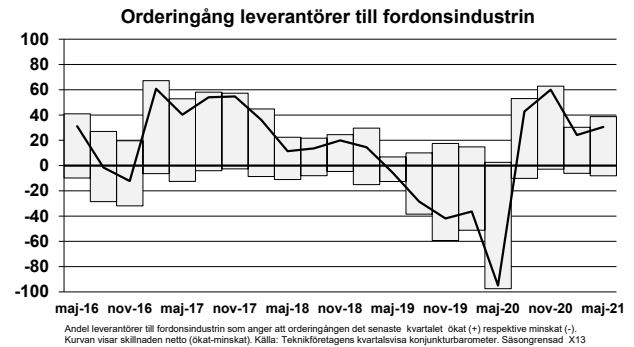
De två närmast föregående kvartalen visade en svag utveckling för transportmedelsindustrin. Under andra kvartalet ökar ordergången i lite högre omfattning. Såväl exportorder som order från Sverige ökar och i ungefär samma omfattning. Allt fler företag är nöjda med storleken på orderstocken jämfört med föregående kvartal. Få företag eller vart tjugonde företag anser den som mindre än normalt.

Leverantörer fordonsindustri

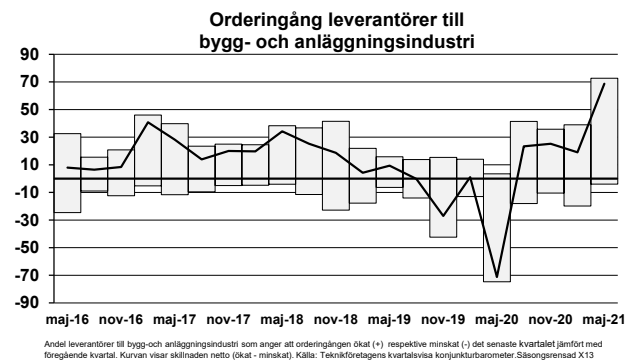
Återhämtningen för leverantörer till fordonsindustrin har fortsatt och ordergången ökar i något högre omfattning än under första kvartalet. Framför allt är det efterfrågan från exportmarknaden som förbättrats efter ett relativt svagt första kvartal. Från Sverige är efterfrågan fortfarande positiv men något svagare än under inledningen av 2021.

Rapporteringen rörande orderstocken har förbättrats sedan föregående kvartal och självklart jämfört med krisnivåerna under andra och tredje kvartalet 2020.

Leverantörer byggindustri

Ordergången för leverantörer till byggindustrin har förbättrats i mycket hög omfattning under andra kvartalet. Glädjande är att ordergången från Sverige nu ökar efter att ha minskat de närmaste fyra föregående kvartalen. När exportorder samtidigt ökar i den högsta omfattningen på tio år är det sammantagna utfallet givet. Med kraftigt ökad ordergång har rapporteringen rörande storleken på orderstocken ökat. Sammantaget index för denna är nu med index 115,8 klart över normalindex 100.

Behov av arbetskraft

Med ökad orderingång och allt större orderstockar är det naturligtvis inte förvånande att behovet av arbetskraft har ökat. Kvartalets sammantagna utfall där vart tredje företag rapporterar brist på arbetskraft ligger därmed högre än det historiska genomsnittet eller vart fjärde företag.

Under andra kvartalet i år redovisar 35 procent av företagen i teknikindustrin brist på yrkesarbetare jämfört med 25 procent föregående kvartal. Utfallet detta kvartal blev därmed återigen högre än historiskt genomsnitt eller vart femte företag sett över en konjunkturcykel. Samtidigt är andelen fortsatt lägre än under högkonjunkturen 2018.

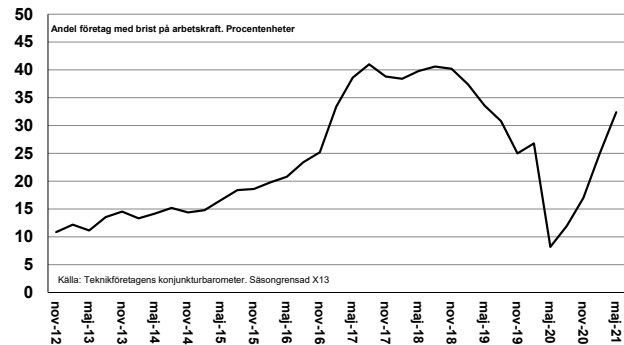
Det är främst instrumentindustrin som från låga nivåer rapporterar den största ökningen i behovet av yrkesarbetare. Även för leverantörer till fordonsindustrin och leverantörer till maskinindustrin ökar behovet i relativt hög omfattning. För den sistnämnda redovisar knappt hälften av företagen brist på yrkesarbetare. Detta är en hög nivå, men en bra bit kvar till rekordnivåerna från 2007 och 2018. Övriga delbranscher och grupper av leverantörer redovisar också ett ökat behov.

Även behovet av ingenjörer ökar. Andelen företag som rapporterar brist på ingenjörer uppgår till tre av tio företag jämfört med vart fjärde företag första kvartalet i år.

Behovet ökar även här främst för leverantörer till maskin- och instrumentindustrin. Även i övriga delbranscher och grupper av leverantörer ökar behovet undantaget leverantörer till elteknisk industri. Sammantaget är bristen på ingenjörer fortsatt lägre än under högkonjunkturen 2018–2019 då drygt 40 procent rapporterade brist.

Behovet av övriga tjänstemän ökar också något från låga nivåer. Vart sjätte företag anser att det har brist på denna kategori arbetskraft.

Sammantagen brist på arbetskraft. Teknikindustri

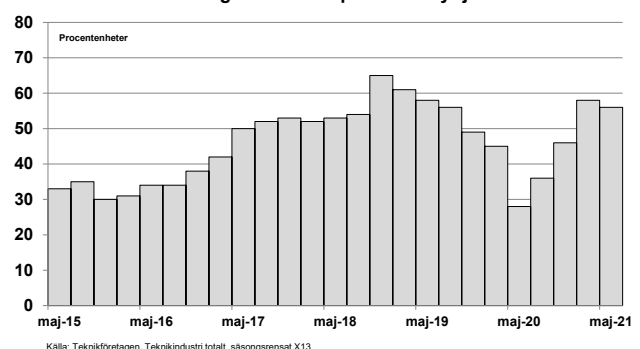

Kapacitetsutnyttjande

Under andra kvartalet i år minskar andelen företag med fullt kapacitetsutnyttjande något och 56 procent redovisar fullt utnyttjande mot 58 procent föregående kvartal. Utfallet för delbranscher och grupper av leverantörer visar en något blandad utveckling. I metallvaruindustrin faller utnyttjandet tillbaka, likaså för elteknisk industri och dess leverantörer. Däremot ökar den i hög omfattning för instrumentindustrin och något även för maskin- och transportmedelsindustrin. Sammantaget ligger andelen klart högre än långsiktigt genomsnitt eller 40 procent.

Generellt är ett högt utnyttjande viktigt då kostnaderna för outnyttjat kapital är höga. Lönsamheten tenderar att öka vid hög utnyttjandegrad och som följd därav ökar efterfrågan på kapitalutrustning.

Andel företag med fullt kapacitetsutnyttjande

Order- ingång	Säsongrensad X13	Sverige	Ökat	Oförändrat	Minskat	Netto	Export	Ökat	Oförändrat	Minskat	Netto
	Bransch	andel av försäljning					andel av försäljning				
	Metallvaruindustri										
feb-21			36	51	13	23		62	20	18	44
maj-21		<u>45%</u>	57	35	8	49	<u>55%</u>	60	31	9	51
	varav metall- bearbetning (SNI255-256)										
feb-21			57	28	15	42		40	50	10	30
maj-21		<u>73%</u>	67	23	10	57	<u>27%</u>	57	24	19	38
	Maskinindustri										
feb-21			21	64	15	6		59	32	9	50
maj-21		<u>22%</u>	70	23	7	63	<u>78%</u>	74	19	7	67
	Leverantörer maskinindustri										
feb-21			37	53	10	27		65	26	9	56
maj-21		<u>55%</u>	63	23	14	49	<u>45%</u>	49	46	5	44
	Leverantörer elektroindustri										
feb-21			21	48	31	-10		26	42	32	-6
maj-21		<u>57%</u>	22	52	26	-4	<u>43%</u>	36	47	17	19
	Instrumentindustri										
feb-21			14	66	20	-6		85	10	5	80
maj-21		<u>7%</u>	17	81	2	15	<u>93%</u>	60	39	1	59
	Transportmedel										
feb-21			20	44	36	-16		27	54	19	8
maj-21		<u>15%</u>	43	54	3	40	<u>85%</u>	47	52	1	46
	Leverantörer fordonsindustri										
feb-21			39	58	3	36		25	67	8	17
maj-21		<u>38%</u>	35	55	10	25	<u>62%</u>	41	52	7	34
	Lev. till bygg o anläggning										
feb-21			11	68	21	-10		60	21	19	41
maj-21		<u>43%</u>	65	24	11	54	<u>57%</u>	77	23	0	77
	Teknikföretag totalt										
feb-21			24	54	22	2		36	51	13	23
maj-21		<u>20%</u>	47	43	10	37	<u>80%</u>	54	40	6	48
	<=74 anställda										
feb-21			41	39	20	21		30	43	27	3
maj-21		<u>59%</u>	49	35	16	33	<u>41%</u>	40	47	13	27
	75-150 anställda										
feb-21			41	44	15	26		51	35	14	37
maj-21		<u>48%</u>	45	45	10	35	<u>52%</u>	66	28	6	60
	151-500 anställda										
feb-21			26	56	18	8		38	44	18	20
maj-21		<u>43%</u>	35	46	19	16	<u>57%</u>	52	37	11	41
	>500 anställda										
feb-21			19	54	27	-8		35	51	14	21
maj-21		<u>14%</u>	51	46	3	48	<u>86%</u>	53	41	6	47

Andel företag. Säsongsgrensad X13 procentenheter	Brist		Brist		Fullt	
	yrkesarbetare		tekniker, ingenjörer		kapacitetsutnyttjande	
	feb-21	maj-21	feb-21	maj-21	feb-21	maj-21
Metallvaruindustri	33	41	20	24	58	51
Maskinindustri	25	34	25	33	59	63
Lev. Maskinindustri	33	48	18	46	57	55
Elmaskiner	21	23	20	28	59	57
Lev. Elektroindustri	21	30	28	22	54	47
Instrumentindustri	10	37	23	46	58	72
Transportmedel	23	35	23	33	58	65
Lev. Fordonsindustri	25	40	21	28	59	64
Teknikföretag tot.	25	35	25	31	58	56

TEKNIKFÖRETAGENS KONJUNKTURBAROMETER

ISSN 1403-9559, Utges i mars, juni, september och december

Mats Kinnwall, Chefekonom 08-782 08 46, mats.kinnwall@teknikforetagen.se

Bengt Lindqvist, Ekonom 08-782 08 34, bengt.lindqvist@teknikforetagen.se

Teknikföretagen